

26 ביולי 2015

לכבוד	לכבוד
שלומי וינר, רו"ח	יפעת פלקון-שניידר, רו"ח
עוזר בכיר לחשבונאי הראשי	סגנית ראש יחידה מקצועית חשבונאית
מחלקת תאגידים	מחלקת תאגידים
רשות ניירות ערך	רשות ניירות ערך
רחוב כנפי נשרים 22	רחוב כנפי נשרים 22
<u>ירושלים</u>	<u>ירושלים</u>

א.ג.נ.,

הנדון: הבהרות נוספות לעניין פנייה מקדמית בעניין הטיפול החשבונאי בנכס מסים נדחים בו צפויה להכיר "בזק" החברה הישראלית לתקשורת בע"מ ("בזק" או "החברה") לאחר קבלת אישור שר התקשורת לרכישת אחזקות ירוקום די.בי.אס בע"מ ("ירוקום") בחברת די.בי.אס. שירות

לוויין בע"מ (1998) ("די.בי.אס." או "המושקעת")
בהמשך למכתב מיום 9 ביולי 2015; ושיחתנו מיום 20 ביולי 2015

בהמשך לשיחתנו שבסמך, מתכבדת החברה להתייחס לשאלותיכם.

1. תיאור מגעי החברה עם משרד התקשורת לעניין קבלת אישור רגולטורי למיזוג די.בי.אס

כפי שמתואר להלן, מגעים עם נציגי משרד התקשורת ("המשרד") ונציגי המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין ("המועצה") באשר לאישור עסקת המיזוג, התקיימו על פני תקופה של קרוב לשנה. כבר בראשית תקופה זו הובהר לדי.בי.אס כי לעמדתו, המשרד אינו כבול בצורה כלשהי לתנאים בפרט או לאישור בכלל שניתנו על ידי הממונה על הגבלים עסקיים ("הממונה"), וכי הוא סוברני לקבוע תנאים שונים מאלו שהציב הממונה.

כפי שיפורט להלן, במהלך כל הדיונים ואף במועד העלייה לשליטה בדי.בי.אס (מועד מימוש האופציה) לא היו בידי החברה אינדיקציות לכך שבכוונת המועצה והמשרד לאשר את המיזוג ללא תנאים מעבר לתנאים שנקבעו בידי הממונה, נהפוך הוא - גם בדיונים שנתקיימו לאחר העלייה לשליטה, לא הייתה כל ודאות כי המשרד ייתן את אישורו ובאילו תנאים, והנושא מבחינת החברה היה לוט בערפל.

כך, במהלך הדיונים עם נציגי המשרד והמועצה נדונו נושאים רבים ועלו סוגיות ושאלות רבות, ונציגי די.בי.אס עודכנו במספר הזדמנויות בדבר תנאים אפשריים שונים אשר נבחנים ביחס למיזוג, ככל שיומלץ על ידי המועצה וככל שיאושר על ידי המשרד. יוער, כי חלק מהתנאים הפוטנציאליים אשר הועלו במהלך הדיונים עם משרד התקשורת הם תנאים, אשר ניתן להעריך כי אילו נכללו באישור משרד התקשורת למיזוג שניתן בסופו של יום, היה נדרש אישור מחדש של ההתקשרות בהסכם באורגנים המוסמכים של החברה, לרבות האסיפה הכללית, [REDACTED]

משכך, במועד העלייה לשליטה הייתה החברה מצויה במצב של אי-ודאות באשר לעצם קבלת אישור שר התקשורת ולתנאים שיכול שייקבעו בו.

[REDACTED]

לאור האמור לעיל, במועד העלייה לשליטה הייתה החברה שרויה באי-ודאות באשר לקבלת אישור משרד התקשורת, ולא היה באפשרותה לקבוע בהסתברות של מעל 50% כי תקבל את אישור משרד התקשורת בכלל או ללא התנייתו בתנאים מכבידים שהיו מצריכים את אישור העסקה מחדש.

2. בחינת העסקה עם יורקום לאור סעיף B97 לתקן דיווח כספי בינלאומי 10 דוחות כספיים מאוחדים
"IFRS 10" או "התקן":

2.1 הוראות התקינה החשבונאית הבינלאומית

על פי IFRS 10.B97 ("הסעיף"), כאשר חברה אם מאבדת שליטה בחברה בת באמצעות מספר עסקאות, יש לבחון האם מתקיימים סימנים המצביעים על כך שהטיפול החשבונאי בעסקאות אלו יטופל כעסקה אחת:

"חברה אם עשויה לאבד שליטה על חברה בת באמצעות שני הסדרים (עסקאות) או יותר. אולם, לעיתים נסיבות מצביעות על כך שראוי לטפל בהסדרים מרובים כעסקה אחת. בקביעה אם לטפל בהסדרים כעסקה אחת, חברה אם תביא בחשבון את כל התנאים של ההסדרים ואת ההשפעות

הכלכליות שלהם. אחד או יותר מהסימנים הבאים עשוי להצביע על כך שראוי שהחברה האם תטפל בהסדרים מרובים כעסקה אחת:

- (א) ההסדרים נקשרו באותו זמן או תוך ראייה כוללת.
- (ב) ההסדרים יוצרים עסקה אחת שנבנתה להשיג מטרה מסחרית כוללת.
- (ג) ההתרחשות של הסדר אחד תלויה בהתרחשות של הסדר אחר אחד לפחות.
- (ד) הסדר אחד אינו מוצדק כלכלית, אם הוא נבחן בפני עצמו, אבל הוא מוצדק כלכלית כאשר בוחנים אותו יחד עם הסדרים אחרים. דוגמה לכך יכולה להיות כאשר מימוש של מניות מתומחר מתחת למחיר שוק והוא מפוצה במימוש עוקב שמתומחר מעל מחיר שוק. "

2.2 תחולת IFRS 10.B97

2.2.1 בפתח הדברים יצוין כי הסעיף האמור אינו רלוונטי כלל וכלל לשאלת עיתוי ואופן ההכרה בנכס המס. לעניין זה קיימת התייחסות ספציפית בסעיפים 45-50 לתקן דיווח כספי בינלאומי 3, צירופי עסקים ("IFRS 3"), כאשר סעיפים אלו קובעים את הדין הספציפי בנושא. הסעיף האמור ב- IFRS 10, תקן החל על איחוד דוחות כספיים ועל עסקאות עם בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, אינו יכול לגבור על הדין הספציפי שנקבע במסגרת IFRS 3.

2.2.2 על אף שבהתאם לפרשנות PWC² יש לבצע אנלוגיה לסעיף ולבחון את הסימנים המוצגים בו גם לעניין עלייה לשליטה, נראה כי אין בכוונת הפרשנות לבטל את הדין הספציפי במסגרת IFRS 3.

24.208 Sometimes a company may gain control of a business as a result of two or more transactions (for example the purchase of 40% of a business and a second purchase of 20% of the business shortly thereafter). **The same principles discussed above for a loss of control may be applied to gaining control of a business in multiple transactions.** Companies may consider the factors included in paragraph 24.207 to assess whether a series of transactions that results in gaining control should be considered as a single transaction.

(ההדגשה אינה במקור)

² Manual of accounting IFRS 2015, Chapter 24 - Consolidated financial statements

2.2.3 כמו כן, פרשנות KPMG מסבירה את מטרת הסעיף אך ורק בהקשר לטיפול החשבונאי באובדן שליטה תחת IFRS 10, רצה לומר, הסעיף מתייחס להוראות שנקבעו במסגרת IFRS 10 בלבד ולא להוראות שנקבעו במסגרת תקנים אחרים.

2.5.770 Linking transactions

2.5.770.10 Because different accounting treatments apply depending on whether control is lost, the structure of transactions could affect the accounting result. As a consequence, IFRS 10 contains provisions for determining whether two or more transactions or arrangements that result in the loss of control of a subsidiary are treated as a single transaction. [IFRS 10.B97]

2.2.4 יתרה מכך, הבסיס למסקנות ל- IFRS 10 קובע כי מטרת הסעיף היא מניעת הסטת רווחים או הפסדים מאיבוד שליטה מדוח רווח והפסד לדוח על השינויים בהון, באמצעות מכירת מניות בשלבים, אשר תטופלנה כעסקאות עם זכויות אשר אינן מקנות שליטה ישירות בהון העצמי של החברה.

BCZ185 “The Board considered whether its decision that a gain or loss on the disposal of a subsidiary should be recognized only when that disposal results in a loss of control could give rise to opportunities to structure transactions to achieve a particular accounting outcomes.”

2.2.5 נראה, אפוא, כי כל עוד פוצלה עסקת רכישת הזכויות בדי.בי.אס לשתי עסקאות מטעמים עניינים ועובדתיים אשר היו תלויים בנסיבות חיזוניות - לא הייתה זו כוונת ה- IASB כי העסקאות ינותחו יחדיו. במקרה שלפנינו רכשה החברה את מלוא הזכויות בדי.בי.אס בשתי עסקאות נפרדות, הואיל וממילא החזיקה החברה באופציה לקבל כ-8.6% ממניות די.בי.אס ללא תמורה כספית ("האופציה"), שהייתה ניתנת למימוש מידי לאחר קבלת תנאיו של הממונה וללא קשר לשאלה אם תצא לפועל עסקת המכירה עם יורוקום אם לאו; זאת, לעומת רכישת יתרת הזכויות מיורוקום אשר הצריכה משא ומתן בין הצדדים, תשלום תמורה נוספת ודרשה גם את אישור משרד התקשורת. תחת הנסיבות הרגולטוריות הספציפיות למועד המאזן, לא היה ביכולתה של החברה לרכוש את מלוא ההחזקות בדי.בי.אס בשלב אחד.

2.2.6 מכל מקום, החברה בדעה כי הואיל ומטרת ההנחיות בסעיף היא למנוע הסטה של רווח או הפסד בין ההון העצמי לדוח רווח והפסד באמצעות עסקאות ללא מהות כלכלית, הסעיף

אינו מכיל הנחיות לעניין שיקול הדעת שצריכה הנהלת החברה להפעיל באשר להכרה בנכס מס נדחה במועד השגת השליטה בדי.בי.אס. עקרונות ההכרה לראשונה יתבססו על סעיפים 49-45 ל- IFRS 3 וסעיפים 24 ו-34 לתקן חשבונאות בינלאומי 12, *מסים על ההכנסה ("IAS 12")*. על פי סעיפים אלו, ככל שלמועד העלייה לשליטה לא צפתה החברה כי תהא לה הכנסה חייבת מספקת שכנגדה יהיה ניתן לנצל את ההפסדים המועברים של די.בי.אס, לא היה עליה להכיר בנכס המסים הנדחים כחלק מחשבונאות הרכישה. אומדן זה מתבסס על הבנתה של החברה את ההתפתחויות הרגולטוריות **לאותה נקודה בזמן**, ללא נפקות האם מבחינה **חשבונאית** ביצעה עסקה אחת לרכישה 100% מדי.בי.אס או ששלטה ב-58% מהמושקעת בלבד, ובהמשך ביצעה עסקה עם זכויות שאינן מקנות שליטה.

2.3 בחינת הסימנים בסעיף IFRS 10.B97

2.3.1 למעלה מן הנדרש, בחנה החברה את הסימנים המופיעים בסעיף לאור העובדות והנסיבות של עסקת די.בי.אס :

א. *ההסדרים נקשרו באותו זמן או תוך ראייה כוללת* - מימוש האופציה ועסקת יורוקום אכן אושרו באותו זמן, ובאותו כינוס של האסיפה כללית, אך זאת הואיל והליך בחינת הכדאיות הכלכלית של המתווים השונים לרכישת זכויות בדי.בי.אס הסתיים זמן קצר יחסית לפני מועד פקיעת אישור הממונה למיזוג בין החברה לדי.בי.אס (יום 26 במרץ 2015). עם זאת, בעוד שמימוש האופציה בוצע מיד לאחר אישור האסיפה הכללית, עסקת יורוקום התעכבה כשלושה חודשים, עד לאישור שר התקשורת. זאת ועוד, האסיפה הכללית התבקשה לבחון ולאשר בשתי החלטות נפרדות (אשר כאמור במכתבנו הקודם גם זכו לרוב שונה) את קבלת תנאי המיזוג ומימוש האופציה למניות די.בי.אס ואת ההתקשרות בהסכם הרכישה עם יורוקום. השיקולים לאישור כל אחת מההחלטות היו שונים: לצורך אישור מימוש האופציה נדרשו המצביעים להחליט האם העלות של קבלת תנאי הממונה פחותה מהרווח משליטה בדי.בי.אס תוך קיומו של מיעוט משמעותי. לעומת זאת, לצורך אישור העסקה עם יורוקום נדרשו המשתתפים להכריע האם ההטבות מסינרגיה מהחזקת 100% בדי.בי.אס עולות על סכום התמורה שנקבע במו"מ עם יורוקום. משתתפי האסיפה הכללית שקלו חלופות אלו בנפרד, ולראיה, הרוב שתמך בחלופת מימוש האופציה היה גדול יותר מזה שתמך בעסקה עם יורוקום.

ב. *ההסדרים יוצרים עסקה אחת שנבנתה להשיג מטרה מסחרית כלכלית* - על פי בחינת וועדת הדירקטוריון הבלתי תלויה ("*הוועדה*") מטרת מימוש כתבי האופציה הייתה בעיקר לבצר את האפשרות להציע ללקוחות החברה חבילת שירותים משולבים עם שירותי טלוויזיה ושמירה על האפשרות לרכוש את יתרת החזקות יורוקום בעתיד. זאת, גם אם ההתקדמות בעסקת יורוקום הייתה נעצרת או מעוכבת על ידי שר התקשורת. מנגד, התועלת ברכישת יתרת הזכויות בדי.בי.אס שונה באופייה ומטרתה ליהנות מסינרגיות תפעוליות (עלויות והכנסות) ומיסויות.

ג. ההתרחשות של הסדר אחד תלויה בהתרחשות של הסדר אחר אחד לפחות - לאחר קבלת אישור הממונה והאסיפה הכללית, יכלה החברה לממש את האופציה ללא תלות בהשלמת העסקה עם יורוקום. ואכן, מימוש האופציה בוצע באופן בלתי תלוי לעסקת יורוקום ולא הייתה מותנת בעסקת יורוקום. ככל שמשרד התקשורת לא היה מעניק את אישורו לעסקה לא היה מתבצע השלב השני.

ד. הסדר אחד אינו מוצדק כלכלית, אם הוא נבחן בפני עצמו, אבל הוא מוצדק כלכלית כאשר בוחנים אותו יחד עם הסדרים אחרים - בחינתה של הוועדה הגיעה למסקנה כי גם מימוש האופציה למניית די.בי.אס לכשעצמו מוצדק כלכלית, גם אם לא היה מתקבל אישור שר התקשורת, וזאת בין היתר לאור העלות האפסית של מימוש האופציה. יתרה מכך, תוספת המימוש של האופציה נקבעה לפי תנאיה המקוריים, ולא היה לה קשר לאופן בו נקבעה תמורת העסקה עם יורוקום. לפיכך, לא ניתן להצביע על סבסוד הדדי בין שתי העסקאות המביא לחוסר הצדקה כלכלית של אחד מההסדרים בנפרד.

מתוך בחינת הסימנים לעיל החברה בדעה שהסעיף לא אמור לחול על מקרים שבהם עסקת הרכישה הנוספת מותנית באישור מצד ג' אשר קבלתו כרוכה באי וודאות משמעותית.

3. סיכום ומסקנות

3.1 החברה בדעה כי IFRS 10.B97 הינו סעיף אנטי-תכנוני אשר נועד למנוע פיצול מלאכותי של עסקאות להשגת תוצאה חשבונאית מסוימת. הסעיף אינו מציע מבחנים לעניין ההכרה לראשונה בנכס מס נדחה וזו צריכה להיעשות לאור הנחיות IFRS 3 ו-IAS 12, וקונקרטי - לאור השאלה האם הנסיבות ששררו במועד העלייה לשליטה מעידות כי היה צפוי שהחברה תוכל לנצל את הפסדיה המועברים של די.בי.אס במועד זה.

3.2 השתלשלות האירועים ומגעייה של החברה מול המשרד התקשורת מוכיחים כי היא לא יכלה לקבוע במועד העלייה לשליטה, בהסתברות של מעל 50%, כי תקבל את אישור משרד התקשורת בכלל או ללא התנייתו בתנאים מכבידים שהיו מצריכים את אישור העסקה מחדש באסיפה הכללית.

3.3 לפיכך, עמדת החברה היא כי רק ברבעון השני של שנת 2015 התקיימו התנאים להכרה בנכס מס נדחה בהתאם ל-IAS 12.24.

4. הצהרת החברה:

4.1 החברה מודעת לכך כי הפניה ותשובת הרשות לה יפורסמו באתר הרשות. ככל שהפנייה תפורסם, נבקש להתייעץ עם החברה בכל הנוגע לנוסח הפנייה שתפורסם ומועד הפרסום, הואיל וזו כוללת מידע סודי.

4.2 האמור בפניה זו הינו לאחר התייעצות ובהסכמת רואי החשבון המבקרים של החברה, KPMG סומך חייקין.

נשמח לעמוד לרשותכם במתן הסברים נוספים.

בכבוד רב,

"בזק" החברה הישראלית לתקשורת בע"מ
על ידי: דוד מזרחי, משנה למנכ"ל ומנהל כספים ראשי

העתק: סומך חייקין, רואי חשבון

נספח - ספרות מקצועית

מתוך הבסיס למסקנות של IFRS 10:

”BCZ185 The Board considered whether its decision that a gain or loss on the disposal of a subsidiary should be recognised only when that disposal results in a loss of control **could give rise to opportunities to structure transactions to achieve a particular accounting outcome.** For example, would an entity be motivated to structure a transaction or arrangement as multiple steps to maximise gains or minimise losses if an entity were planning to dispose of its controlling interest in a subsidiary? Consider the following example. Entity P controls 70 per cent of entity S. Entity P intends to sell all of its 70 per cent controlling interest in entity S. Entity P could initially sell 19 per cent of its ownership interest in entity S without loss of control and then, soon afterwards, sell the remaining 51 per cent and lose control. Alternatively, entity P could sell all of its 70 per cent interest in entity S in one transaction. In the first case, any difference between the amount by which the non-controlling interests are adjusted and the fair value of the consideration received on the sale of the 19 per cent interest would be recognised directly in equity, whereas the gain or loss from the sale of the remaining 51 per cent interest would be recognised in profit or loss. In the second case, a gain or loss on the sale of the whole 70 per cent interest would be recognised in profit or loss.

...

BCZ188 **The Board decided that the possibility of such structuring could be overcome by requiring entities to consider whether multiple arrangements should be accounted for as a single transaction to ensure that the principle of faithful representation is adhered to.** The Board believes that all the terms and conditions of the arrangements and their economic effects should be considered in determining whether multiple arrangements should be accounted for as a single arrangement. Accordingly, the Board included indicators in paragraph 33 of IAS 27 (as revised in 2008) to assist in identifying when multiple arrangements that result in the loss of control of a subsidiary should be treated as a single arrangement (those indicators are now in paragraph B97 of IFRS 10).”

(ההדגשות אינן במקור)

פרשנות KPMG

2.5.770 Linking transactions

2.5.770.10 Because different accounting treatments apply depending on whether control is lost, the structure of transactions could affect the accounting result. As a consequence, IFRS 10 contains provisions for determining whether two or more transactions or arrangements that result in the loss of control of a subsidiary are treated as a single transaction. [IFRS 10.B97]

2.5.770.20 In some instances, it will be clear that a series of transactions are linked and should be accounted for as a single transaction. However, in other instances a careful analysis of the facts and circumstances and the exercise of judgement will be required in making the determination. If one or more of the following indicators is present, then this may indicate that the transactions or arrangements that result in a loss of control should be accounted for as a single transaction or arrangement:

- they are entered into at the same time or in contemplation of one another;
- they form a single arrangement that achieves, or is designed to achieve, an overall commercial effect;
- the occurrence of one transaction or arrangement is dependent on the other transaction(s) or arrangement(s) happening; or
- one or more of the transactions or arrangements considered on their own is not economically justified, but they are economically justified when considered together - e.g. when one disposal is priced below market, compensated by a subsequent disposal priced above market. [IFRS 10.B97]

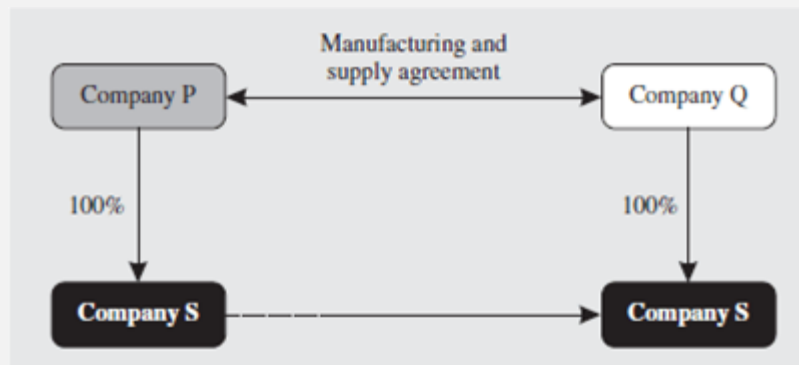
EXAMPLE 34A - LOSS OF CONTROL - LINKAGE (1) –

	<p>2.5.770.30 Company P owns 70% of the shares in Subsidiary S. P intends to sell all of its 70% interest in S and is considering the following structures to effect the sale: –</p> <ul style="list-style-type: none"> • sell all of its 70% interest in one transaction; or • initially sell 19% of its interest in S without the loss of control and then afterwards sell the remaining 51% and lose control. <p>2.5.770.40 In the first case, the full amount of the gain or loss on the sale of the 70% interest would be recognised in profit or loss. –</p> <p>2.5.770.50 In the second case, if the transactions are determined not to be linked, then the gain or loss on the sale of the 19% interest would be recognised in equity, whereas the gain or loss from the sale of the remaining 51% interest would be recognised in profit or loss. However, if the transactions are determined to be linked, then the treatment would be the same as in the first case. –</p>
--	---

EXAMPLE 34B - LOSS OF CONTROL - LINKAGE (2)

	<p>2.5.770.60 Company P sells Subsidiary S to Company Q. The purchase and sale agreement includes a manufacturing and supply agreement. According to the manufacturing and supply agreement, P agrees to supply specific products to Q. The selling price of the products covers all of P's manufacturing costs (direct and indirect), transportation costs, duties and other taxes, and insurance costs, but includes no profit margin to P. The manufacturing and supply agreement starts on completion of the purchase and sale agreement</p>
---	--

and ends five years later....

2.5.770.70 The following additional information is relevant for the example.

- P has no similar manufacturing and supply agreement with other customers.
- It is believed that P would not have received the same price for the sale of the subsidiary if the purchase and sale agreement had not been entered into simultaneously with the manufacturing and supply agreement.
- Each year, Q provides P with a two-year non-binding forecast of the expected order quantities, and a 12-month rolling forecast is provided on a monthly basis.

2.5.770.80 The agreement appears to include two transactions: the disposal of a subsidiary, and a manufacturing and supply agreement for goods. However, in this example we believe that the transactions are linked and should be accounted for together. Therefore, a portion of the proceeds on the sale of the subsidiary should be deferred and recognised as revenue as the goods are delivered. Any subsequent changes in the estimate of goods to be delivered are changes in estimates and would be accounted for as such in accordance with IAS 8 (see [2.8.110](#)).